

Percepat guna teknologi digital, AI kekang warga asing curi hasil negara

• Peniaga tempatan yang mematuhi undang-undang bersaing dalam padang permainan tidak sama rata. Selain itu, kebocoran ekonomi turut menjadi kebimbangan utama

• Penyalahgunaan visa pelancong atau pas pelajar untuk tujuan komersial menunjukkan wujud kelemahan dalam pemantauan dan penguatkuasaan

Oleh Dr Nor Azura A Rahman
bhrencana@bh.com.my

Isu warga asing memasuki Malaysia menggunakan visa pelancong, visa pelawat atau pas pelajar, tetapi kemudian menjalankan aktiviti perniagaan secara tidak sah bukan perkara baharu.

Walaupun begitu, apabila Perdana Menteri, Datuk Seri Anwar Ibrahim membangkitkan perkara itu dalam perhimpunan bulanan Kementerian Komunikasi pada Isnin lalu, ia memberi gambaran isu ini mencapai tahap membimbangkan dan memerlukan tindakan menyeluruh kerajaan.

Perdana Menteri menyatakan kerajaan menerima banyak aduan mengenai warga asing menggunakan pas lawatan untuk menjalankan pelbagai bentuk perniagaan, termasuk perusahaan mikro,

kecil dan sederhana (PMKS) seperti kedai kopi, bengkel membaiki kenderaan, perkhidmatan penyaman udara, ejen pelancongan, peruncitan dan aktiviti perdagangan melalui platform e-dagang.

Lebih membimbangkan, terdapat dakwaan sesetengah perniagaan ini menggunakan lesen tempatan sebagai proksi, sedangkan operasi sebenar, modal, pekerja dan keuntungan dikawal pihak asing.

Walaupun Perdana Menteri memberikan contoh membabitkan warga China kerana jumlah kes lebih ketara ketika ini, beliau turut menegaskan prinsip sama akan dikenakan terhadap mana-mana warga asing tanpa mengira negara asal.

Dari sudut ekonomi, PMKS menjadi tulang belakang ekonomi negara. Menurut data rasmi Jabatan Perangkaan pada 31 Julai 2025, PMKS

menyumbang 39.5 peratus atau RM652.4 bilion kepada ekonomi Malaysia pada 2024 membabitkan sejumlah 8.10 juta peluang pekerjaan kepada rakyat tempatan.

Oleh itu, apabila berlaku persaingan tidak seimbang daripada pihak beroperasi secara tidak sah, golongan paling terkesan ialah usahawan kecil tempatan yang bergantung kepada keuntungan harian untuk meneruskan kelangsungan perniagaan.

Keadaan menjadi lebih sukar apabila peniaga asing yang beroperasi secara haram mempunyai kelebihan tertentu. Sebahagian daripada mereka mungkin tidak membayar cukai, tidak mencarum sistem perlindungan sosial pekerja, tidak mematuhi syarat pelesenan tempatan dan memperoleh bekalan teras dari negara asal pada harga jauh lebih rendah.

Peniaga tempatan yang mematuhi undang-undang terpaksa bersaing dalam padang permainan tidak sama rata. Selain itu, kebocoran ekonomi turut menjadi kebimbangan utama.

Sekiranya keuntungan diperoleh daripada aktiviti perniagaan di Malaysia dipindahkan ke luar negara tanpa memberi nilai tambah signifikan kepada ekonomi tempatan, negara akan kehilangan sebahagian manfaat ekonomi sepatutnya dinikmati rakyat.

Jejas daya tahan sektor PMKS

Dalam jangka panjang, keadaan ini boleh melemahkan daya tahan sektor PMKS tempatan dan mengurangkan peluang pekerjaan untuk rakyat sendiri.

Isu dibangkitkan Perdana Menteri juga mempunyai dimensi keselamatan dan tadbir urus. Penyalahgunaan visa pelancong atau pas pelajar untuk tujuan komersial menunjukkan wujud kelemahan dalam pemantauan dan penguatkuasaan.

Jika tidak dibendung, ini boleh membuka ruang kepada aktiviti ekonomi tidak formal yang sukar dikesan pihak berkuasa, termasuk

mengelak cukai, pemindahan wang tidak sah dan penggunaan identiti atau lesen tempatan secara tidak sah.

Dalam sektor pelancongan misalnya, beberapa kawasan tumpuan pelancong menyaksikan kemunculan situasi ejen, pemandu pelancong, pengusaha pengangkutan dan perniagaan berkaitan didominasi warga asing beroperasi dalam rangkaian mereka sendiri.

Keadaan ini menyebabkan manfaat ekonomi daripada kedatangan pelancong asing tidak mengalir secara optimum kepada komuniti tempatan.

Bagaimanapun, isu ini perlu ditangani secara berhemah. Tindakan kerajaan tidak boleh dilihat sebagai bersifat anti-pelabur atau anti-warga asing.

Pelabur dan usahawan asing mematuhi undang-undang negara perlu terus dialu-alukan kerana mereka menyumbang pertumbuhan ekonomi, pemindahan teknologi dan penciptaan peluang pekerjaan. Apa yang perlu dibanteras ialah penyalahgunaan sistem, bukan kehadiran warga asing secara keseluruhannya.

Sehubungan itu, pendekatan dicadangkan Perdana Menteri dilihat amat tepat kerana ia menekankan kepada penguatkuasaan bersepadu pelbagai agensi seperti Jabatan Imigresen, Lembaga Hasil Dalam Negeri (LHDN), Jabatan Kastam Diraja Malaysia, Kementerian Perdagangan Dalam Negeri dan Kos Sara Hidup (KPDN), Bank Negara Malaysia, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (MCMC) dan pihak berkuasa tempatan (PBT).

Kerajaan juga perlu mempercepatkan penggunaan teknologi digital dan kecerdasan buatan (AI) bagi mengenal pasti corak transaksi mencurigakan, menjejaki aliran wang serta mengesan rangkaian perniagaan menggunakan lesen tempatan sebagai topeng operasi asing.

Dalam era ekonomi digital, penguatkuasaan tidak lagi boleh bergantung semata-mata kepada pemeriksaan fizikal di premis perniagaan.

Mekanisme pemberi maklumat perlu diperkuatkan supaya peniaga tempatan dan orang ramai dapat menyalurkan maklumat kepada pihak berkuasa tanpa rasa takut.

Persatuan perniagaan dan dewan perdagangan juga perlu memainkan peranan lebih aktif membantu kerajaan mengenal pasti aktiviti yang melanggar undang-undang.

-Apa yang dibangkitkan Perdana Menteri bukan sekadar soal pelanggaran syarat visa, tetapi menyentuh isu lebih besar iaitu kedaulatan ekonomi negara dan hak rakyat tempatan untuk bersaing secara adil dalam pasaran mereka sendiri.

Keberanian Perdana Menteri mengangkat isu ini secara terbuka wajar dipuji kerana ia menunjukkan kesediaan kerajaan bertindak terhadap masalah semakin merosakkan masyarakat.

Justeru, amaran diberikan perlu diterjemahkan kepada tindakan penguatkuasaan tegas supaya Malaysia kekal sebagai negara mesra pelaburan dan perdagangan, tidak berkompromi terhadap sebarang bentuk penyalahgunaan undang-undang menjejaskan peluang perniagaan dan mata pencarian rakyat tempatan.

Penguatkuasaan tidak lagi boleh bergantung semata-mata kepada pemeriksaan fizikal di premis perniagaan, sebaliknya perlu memanfaatkan teknologi digital dan AI.
(Foto hiasan)